29/03/2020

Δ΄ Κυριακή των Νηστειών – Αγ. Ιωάννου της Κλίμακος

/ Βίοι Αγίων

Ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακας γεννήθηκε πιθανότατα το 523 μ.Χ. στη Συρία. Ήταν γιος πλούσιας και ευσεβούς οικογένειας. Σε νεαρή ηλικία, παρακολούθησε ανώτερο κύκλο μορφώσεως, ώστε να διακρίνεται ανάμεσα στους συνομήλικούς του. Εκείνος όμως, ενδιαφερόταν περισσότερο για την προσευχή, τις θεολογικές μελέτες, την συγγραφική εργασία και την άσκηση. Πήγε στο Όρος Σινά, κοντά στον φημισμένο αναχωρητή Μαρτύριο, ο οποίος καθοδήγησε πνευματικά τον νεαρό Ιωάννη. Μετά από τέσσερα χρόνια άσκησης, εκάρη μοναχός ενώ η φήμη των αρετών και της σοφίας του είχε ευρύτερα διαδοθεί. Γι’ αυτό πολλοί μοναχοί και λαϊκοί, αλλά και αξιωματούχοι έρχονταν στη Μονή για να ζητήσουν τη συμβουλή του. Είχε και το χάρισμα της θαυματουργίας. Λόγω της διαβίωσής του στην Ιερά Μονή Σινά ονομάζεται και Σιναΐτης. Μετά το θάνατο του ηγούμενου της Μονής και κατόπιν απαιτήσεως των αδελφών δέχθηκε να γίνει Ηγούμενος της ιεράς Μονής

Σινά για μερικά χρόνια. Η νοσταλγία, όμως, της ερημικής ζωής, έκανε τον Ιωάννη να αποσυρθεί πάλι στην έρημο και να αφοσιωθεί πάλι στις μελέτες του. Εκοιμήθη εν ειρήνη περί το 606 μ.Χ. και άφησε δύο σπουδαιότατα συγγράμματα, την «Κλίμακα» και τον «Λόγον προς τον Ποιμένα».

Η μνήμη του εορτάζεται και την 30η Μαρτίου, αλλά επειδή η «Κλίμαξ» των λόγων του είναι προσφιλές ανάγνωσμα των πιστών την περίοδο αυτή, επαναλαμβάνεται κατά την Δ’ Κυριακή των Νηστειών.

Η «Κλίμακα» περιλαμβάνει τριάντα λόγους περί αρετής, όπου ο καθένας λόγος περιλαμβάνει και μια αρετή, ξεκινώντας από τις πιο πρακτικές και ανεβαίνοντας σαν σκαλοπάτια κατέληξε στις θεωρητικά υψηλές. Στη πνευματική ζωή έχουμε βαθμίδες χαμηλές και υψηλές, καταστάσεις κατώτερες και ανώτερες. Γι’ αυτό και το σύγγραμμα ονομάζεται Κλίμακα των αρετών. Στο έργο του αυτό ο συγγραφέας παρουσιάζει συστηματικά τις ιδέες του για την κοινοβιακή κυρίως, αλλά και για την ερημική ζωή, ταξινομώντας αυτές κατά τρόπο που δείχνει πορεία προς την ηθική τελείωση. Είναι γραμμένο σε κομψή ελληνική γλώσσα, καλοδουλεμένη με χάρη και μελωδικότητα. Έχει διαύγεια, γλαφυρότητα, παραστατικότητα και παρουσιάζει πλούτο εκφράσεως, καλαισθησία και ευγένεια. Στη διακόσμηση του λόγου με εικόνες και παρομοιώσεις ο ιερός συγγραφέας είναι απαράμιλλος. Πάσης φύσεως σχήματα λόγου αναδύονται καθώς και ωραίες και επιτυχημένες προσωποποιήσεις. Από την αρχή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής το σύγγραμμά του διαβάζεται σε όλα τα ορθόδοξα μοναστήρια. Επειδή είναι παγκόσμιο κειμήλιο αναλύσεως όλων των παθών και των αρετών, η Εκκλησία τιμά ιδιαίτερα σε αυτή τη πνευματική περίοδο τον συγγραφέα άγιο Ιωάννη της Κλίμακας και το προτείνει για ανάγνωσμα. Η μνήμη του εορτάζεται στις 30 Μαρτίου και την Δ΄ Κυριακή των Νηστειών της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Μερικοί λόγοι του, από την Κλίμακα:
1) Η ταπεινοφροσύνη είναι ουράνιος ανεμοστρόβιλος που μπορεί να ανεβάσει την ψυχή από την άβυσσο της αμαρτίας στα ύψη του ουρανού.
2) Μητέρα της πηγής είναι η άβυσσος των υδάτων πηγή δε της διακρίσεως η ταπείνωσις

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)
Ἦχος γ’. Θείας πίστεως.
Θεῖον κλίμακα, ὑποστηρίξας, τὴν τῶν λόγων σου, μέθοδον πάσι, Μοναστῶν ὑφηγητὴς ἀναδέδειξαι, ἐκ πρακτικῆς Ἰωάννη καθάρσεως, πρὸς θεωρίας ἀνάγων τὴν ἔλαμψιν. Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον
Ἦχος πλ. δ’.
Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τό ἄγονον ἐγεώργησας· καί τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατόν τούς πόνους ἐκαρποφόρησας· καί γέγονας φωστήρ τῇ οἰκουμένῃ, λάμπων τοῖς θαύμασιν, Ἰωάννη, Πατήρ ἡμῶν ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Κοντάκιον
Ἦχος α’. Χορὸς Ἀγγελικός
Καρπούς ἀειθαλεῖς, ἐκ τῆς βίβλου προσφέρων, διδάγματα σοφέ, καθηδύνεις καρδίας, τῶν τούτοις μετά νήψεως, προσεχόντων μακάριε· Κλίμαξ γάρ ἐστι, ψυχὰς ἀνάγουσα γῆθεν, πρὸς οὐράνιον, καί διαμένουσαν δόξαν, τῶν πίστει τιμῶντων σε.

Πηγή: www.saint.gr